

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2455
 Izhaja razen nedelja in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Nemška nevarnost in naše dolžnosti

OB KONCU VELIKE IN USODNE LAŽNE VERE.

Največja slabost poveljnega sveta je bila vera, da je postal poraženi nemški narod nekaj drugega, kakor je bil predvojni in medvojni in da je nemška republika nasprotje cesarstva. Te vere niso bili samo Francozi, Angleži in drugi bivši zavezniki, temveč tudi mnogi naši jugoslovanski politiki in državniki. Zlasti v Beogradu so nekateri naglo pozabili na nekdanje dni. Pa tudi med nami Slovenci, ki smo Nemce poznali najbolj med vsemi Jugoslavlani, saj smo živeli v njihovi sosesčini in pod njihovo nadoblastjo dolgih tisoč let, so se pojavljali preroki, ki so videli v Nemcih, zlasti onih v rajhu, nič manj in nič več kot — naše bodoče zaveznike. Prav za prav so bili le redki oni dalekovidni možje, ki te vere niso sprejeli in so ostali zvesti pregovoru: da volk dlako menja, čudi pa ne! In na tej krivi veri se je v svetu gradila vsa politika odnošajev do Nemčije in Avstrije ter tudi do naših domačih Nemcev. Zavoljo te vere so trdili naši ljudje, moramo biti napram svoji nemški manjšini tolerantni, dati ji moramo vse pravice in jo pritegniti k pozitivnemu državnemu delu. Še več: postati mora vez med nami in velikim nemškim narodom tam preko.

Zavoljo te pogrešne in krive vere so bili deležni tudi naši Nemci v Sloveniji, ki ne živijo nikjer razen na Kočevskem kompaktno in so le diaspora, kakor Židje, pa celo nemčurji sami — posebnih obzirnosti in privilegijev. Zaman so redki posamezniki opozarjali na usodno zgrešenost takega mišljenja in postopanja. Ponekod so ta svarila poslušali samo napoli, drugod jih pa sploh niso. Videli so le mirne Svabe in »novo« Nemčijo ter »novo« Avstrijo. Toda razvoj dogodkov je prekmalu dal prav pesimistom in razgalil iluzijo o »miroljubnem republikanskem nemštvu, ki ne misli na nobeno revanšo, na nobeno novo prusaško junckerstvo, temveč samo na človekoljubno sožitje s svojimi sosedi in ohranitev večnega miru«. Danes vejo prav tako dobro v Parizu, Londonu, Pragi, Varšavi kakor drugod, da je bila nemška nevarnost sva skrta pod ovčjo kožo, katero so von Papien, Schleicher, Neuwirth, Hitler in drugi le odvrgli. Pred očmi sveta stoji zopet ona ista Nemčija kakor l. 1914!

Se vedno pa se najdejo ljudje v Parizu, Londonu in drugod, ki bi radi delili Nemce na dva dela, na nemške in na avstrijske. Celo londonska »Morning Post« je pisala v svojem uvodniku jutrnje izdaje 14. t. m. tako, ko da bi živel

v Avstriji drug narod kakor v Nemčiji. Napaka, ki jo s tem delajo, je pa nedvomno prav tako usodna, kakor je bila ona z Nemčijo. Če stoji sedaj Avstrija pasivno ob strani in ne kriči skupaj s von Papenom, dela to samo zaradi tega ker ve, da je akcija Berlina prav tako tudi njena akcija in njegov uspeh tudi njen uspeh. Dejansko je Avstrija vendar že davno združena z Nemčijo, v duhovnem bistvu je le njena provinca, kakor Bavarska, Badenska, Württemberška ali katera druga. Če bo Berlin jutri krenil v revanšno politiko, bo krenil tudi Dunaj. Pustimo vendar že vse smešne in otročje-naivne iluzije ter postanimo resni in realni misleci! Nemci, pa naj si bodo v Nemčiji ali v Avstriji ali pa kjerkoli kot manjšina, so ena sama celota, so enotni nemški narod z istimi cilji in hotenji. Nevarni so vsi enako in spomin na svetovno vojno nas mora navdati vse: Francoze, Angleže, Belgijce, Poljake, Čehoslovake, Romune in Jugoslovane z eno samo mislijo, mislijo nagle in energične akcije, da se ne ponovi nikdar več nedavna zgodovina!

To dejstvo pa spreminja do samih temeljev tudi našo domačo politiko do naših Nemcev, še prav posebno pa do tistih, ki so nastali iz renegatstva. Obzirni, ki smo jih navedli uvodoma, so padli, in vsako nadaljno prekomerno favoriziranje je le gojenje gadov na lastnih prsih in čakanje, da jim zrastejo do konca strupeni zobje. Nič ne mislimo prerokovati, opozoriti pa hočemo na eventualnost, ki ni izključena, na ponovno odkrito razračunavanje med Nemci in zmagovalci iz svetovne vojne. Morda bo do tega prišlo, morda tudi ne, a pripraviti se moramo temeljno. Zato je naša najnujnejša dolžnost, da temeljito odstranimo vse spomine na nekdanje čase ter do konca prečistimo našo severno mejo! Nikdar več se ne sme zgoditi, da bi se Nemci mogli kam zatekati po potuho. Nikdar več se ne sme zgoditi, da bi lahko tako govorili, kakor je govoril šentiljski pastor, in nikdar več se tudi ne sme zgoditi, da bi se na meji ustvarjale nove nemške trdnjave s podeljevanjem koncesij! Neodločne politike mora biti konec in dolžnost naših narodnih poslancev je, da store v tem oziru svojo dolžnost in zastavijo ves svoj upliv, da se politika potuho za vse večne čase neha! Obramba naše s tolikimi žrtvami priborjene svobode zahteva to tako kategorično, da ne more biti prav nobenega odlašanja!

Poslanik von Hassel premeščen v Rim

V RIMU MORA ZMANJŠATI UPLIV NARODNIH SOCIALISTOV. DUFOUR-FERONCE NOVI POSLANIK V BEOGRADU.

BEOGRAD, 24. septembra. Kakor poročajo iz Berlina, je imenovala nemška državna vlada svojega dosedanjega beograjskega poslanika von Hassla za poslanika v Rimu. Nemški tisk se obširno ukvarja s tem imenovanjem in povdarja, da je von Hassel eden najspodobnejših diplomatov. To imenovanje je nov do-

kaz, da se drži kancelar von Papen v diplomaciji konservativne smeri. Novi poslanik von Hassel bo imel v Rimu nalogo zmanjšati sedaj vedno bolj se množeci vpliv nemških narodnih socialistov pri italijanski vladi. Hasslov naslednik v Beogradu postane dosedanj nemški tajnik Društva narodov Dufour-Feronce.

Zasedanje Društva narodov

PROGRAM ZASEDANJA JE MRŠAV. — MANDŽURSKO VPRAŠANJE ODGOVORNO. — SPREMEMBE V SVETU.

ZENEVA, 24. septembra. Včeraj zjutraj se je pričelo 68. zasedanje Sveta Društva narodov. Sejo je otvoril predsednik sedanjega zasedanja De Valera, predsednik svobodne irske republike. Razen nekaterih notranjih administrativnih vprašanj obsega dnevni red še poročilo o položaju nemške manjšine v Zgornji Slezijski, poročilo o angleškem mandatu v Iraku, dalje predlog, da se Irak sprejme v članstvo Društva narodov in poročilo lorda Lyttona o situaciji v Mandžuriji. Smatra pa se z vso gotovostjo, da bo diskusija o tem vprašanju odložena za šest tednov, da se tako ustreže želji japonske vlade, ki bi rada

medtem proučila vse zaključke poročila, ki niso ugodni za Japonsko in bi izdelala svoj memorandum, v katerem bo točno razložila svoje stališče. Končno je na dnevnem redu še nekaj poročil, ki se nanašajo na sklicanje in organizacijo svetovne gospodarske konference. Letos izpadejo po turnusu iz sveta Društva narodov Poljska, Peru in Jugoslavija. Dočim bo Peru zamenjala Mehika, našo državo pa Češkoslovaška, se Poljska trudi, da bi bila ponovno izvoljena v svet. Ni pa dosti verjetno, da bi ji bila sploh dovoljena kandidatura, ker v oddoljnih krogih za to ni pravega razpoloženja.

Rusija prizna Mandžurijo

MOSKVA, 24. septembra. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Karahan je sporočil japonskemu poslaniku v Moskvi Hirohitiju, da namerava sovjetska vlada v kratkem priznati de iure neodvisno Mandžurijo. Odnosaji med Moskvjo in Tokijem so se v zadnjem času znatno izboljšali in se zdaj splošno sodi, da bo sovjetski akt o priznanju neodvisne Mandžurije napravil medsebojne odnose med Rusijo in Japonsko naravnost priščne.

Sporazum v Indiji?

LONDON, 24. septembra. Iz Bombaya poročajo, da so pogajanja med predstavniki Hindov in predstavniki parijev zelo napredovala in da je že dosežen sporazum glede načrta, po katerem naj bi se spremenil zakon o organizaciji občin tako, da bi bili pariji izenačeni z ostalimi kastami. Kakor se trdi, je ta načrt odobril tudi že Gandhi in zato ni izključeno, da bo projekt že danes objavljen in bi s trenutkom njegove objave prenehal Gandhi stradati.

GRKI BODO JUTRI VOLILI.

ATENE, 24. septembra. Pri parlamentarnih volitvah, ki bodo jutri, bodo kandidirale naslednje stranke: Venizelosova liberalna stranka, Mihalokopulosova konzervativna republikanska stranka, Zavilanosova napredna unija, Kondilisova radikalna nacionalistična stranka, Papanastasijsova delavska in kmečka stranka ter komunistična stranka. Venizelos je imel v Larisi velik volilni govor, v katerem je rekel, da bo po njegovem mnenju dobila liberalna stranka 100 do 110 mandatov, ljudska stranka 90 do 100, Papanastasijs 8 do 10, Kafandaris 12 do 15, komunisti 14 do 15 in agrarci 8 do 10 mandatov.

Razprava pred državnim sodiščem

BEOGRAD, 24. septembra. Pri današnjem nadaljevanju razprave proti dr. Dragoljubu Jovanoviću in soobtožencem pred tujakšnim sodiščem za zaščito države so govorili zagovorniki dijaka Davida dr. Samuel Demajo, poštnege uradnika Demetra Belića dr. Marko Natlačen in Štefana Trifunovića dr. Vujanić. Zagovorniki so skušali omiliti navedbe obtožnice in predlagali, da se njihovi klijenti oproste. Zagovori braniteljev bodo danes končani, tako da se bo razprava zaključila v ponedeljek ali v torek.

ANGLIJA SE VRAČA K ZLATI VALUTI

LONDON, 24. septembra. Kakor se naknadno izve, je bil glavni namen potovanja guvernerja Angleške narodne banke Normana Montagueja v Ameriko ponovna uvedba zlate valute v Angliji. Kakor se poroča, je Montague Američanom že obljubil, da bo na svetovni gospodarski konferenci zastopal idejo ponovne uvedbe zlate valute.

KONGRES AGRONOMOV.

BEOGRAD, 24. septembra. Kongres agronomov je danes sprejel resolucijo, v kateri zahteva uvedbo akcije za razdolžitve kmečkih posestev in spremenitev kratkoročnih kreditov v dolgoročne. Nadalje zahteva možnost poravnave v primerih prezadolžitve, organiziranje kme-

OBČINSKE VOLITVE V SOFIJI.

SOFIJA, 24. septembra. Jutri bodo v Sofiji občinske volitve, za katere je ne le v mestu samem, temveč v vsej Bolgarski veliko zanimanje. O njihovem izidu se z ozirom na dejstvo, da od zadnjih parlamentarnih volitev že nekaj let ni bilo nobenih drugih volitev, ne da nič sklepati.

Francoski napad na Hendersona

VES PARIŠKI TISK NAPADA HENDERSONA IN MU OČITA, DA JE POSTAL ODVETNIK NEMČIJE.

PARIZ, 24. septembra. Vsi včerajšnji listi nastopajo ostro proti predsedniku razorožitvene konference Hendersonu in njegovi izjavi, da bo v ponedeljek izdal memorandum, ki bo olajšal celoten položaj. Tisk ne veruje v Hendersonovo nepristranost in mu očita, da hoče postati nekak odvetnik Nemčije. Za rešitev vprašanja nemške enakopravnosti v oboroževanju ni kompetenten niti Henderson niti konferenčni urad in razorožitvena konferenca sama, temveč edino Svet Društva narodov. »Excelsior« napoveduje, da so sklenili podpisniki versajske mirovne pogodbe upreti se vsaki diskusiji o nemški vojaški enakopravnosti.

sti. Prav tako pa se Hendersonu odreka pravica, da nagovarja Nemčijo k nadaljnjemu sodelovanju pri delu razorožitvene konference. »L'Ordre« obtožuje Hendersona, da zlorablja svoj položaj predsednika konference in da je predvčerajšnjim direktno nastopil proti angleškim in francoskim delegatom. S svojim ravnanjem se je pregrešil proti statutom in interpretira svojo nalogo na popolnoma oseben način. List končno še pravi, da Henderson v Ženevi ne zastopa nikogar in ni česar in da si zato dovoljuje marsikaj, ker za svoje ravnanje ni odgovoren nobeni avtoriteti.

Dnevne vesti

Anton Martin Slomšek

K današnji sedemdesetletnici njegove smrti.

Na današnji dan je pred sedemdesetimi leti umrl v našem mestu prvi mariborski škof, naš velik **Anton Martin Slomšek**. Ne bomo opisovali poti njegovega življenja, saj jo najdete v vsaki čitanki in v mnogih knjigah, ki govorijo o njem, poudariti hočemo le eno: **Brez škofa Antona Martina Slomška ne bi bilo sedanjega slovenskega Maribora!** S premostitvijo sedeža lavantinske škofije s Koroškega v Maribor in z odcepitvijo slovenskih vernikov na Spodnjem Štajerskem od nemškega Gradca, je duhovno osvobodil ta veliki in lepi del naše domovine, kakor ga je l. 1918. vojaško osvobodil general Rudolf Maister.

Rodil se nam je v času, ko smo še dremali v temi, ko so se v Ljubljani prebujali šele prvi narodni preroditelji, ko je živel in deloval **Anton Vodnik**, prvi slovenski pesnik in zrastel v dobo malega, a čudovitega **Prešernovega kroga**, s starejšimi leti svojega življenja je pa segel še preko njih, v dobo prvih temeljev slovenske narodne zavešči v Mariboru. Pa ni nam dal samo mariborske škofije, dal nam je tudi toliko vzpodbud in svetlih nasvetov za nadaljno deko, da se je njegov upliv čutil še vse do osvobojenja in se posredno čuti še sedaj. Ni bil velik literaren tvorec, dasi so njegova dela pomenila širokim slojem veliko, bil pa je velik narodni, prosvetni in politični delavec, bil je ena največjih osebnosti naše zgodovine.

Ko se ob sedemdesetletnici njegove smrti spominjamo njegovega dela, mu izkažemo največjo čast pač s tem, če v svojih srcih sklenemo, da bomo čuvali njegove pridobitve, da bomo gradili dalje stavbo naše narodne moči v Mariboru in na bivšem Spodnjem Štajerskem, da jo dogradimo sebi v ponos in drugim v občudovanje. Slava velikemu vladiki **Antonu Martinu Slomšku!**

Javni nameščenci, delavke in delavci, jutri dopoldne ob pol 10. uri vsi na shod, ki ga sklicuje podružnica Nrodno-strokovne zveze v Mariboru. Na shodu govorijo govorniki iz Ljubljane in Maribora o socialnem položaju delavstva in javnih nameščencah. Pridite in pripeljte s seboj svoje znanke!

Vprašanje Delavskega azila. Ker se je določeno brezobrestno posojilo v iznosu milijon in pol dinarjev porabilo za gradnjo azila v Ljubljani, se letos še ne bo pričel graditi v Mariboru. Ministrstvo za socialno politiko je obljubilo, da bo dalo posojilo na razpolago prihodnje leto.

Obrtna nadaljevalna šola v Mariboru razglašča, naj si pridejo vajenci in vajenke po dodelilne listke na mestno načelstvo od srede 28. t. m. dalje, in sicer vsak dan popoldne od 3. ure naprej ter v nedeljo 2. oktobra od 9. do 11. ure dopoldne. Reden pouk se bo začel 5. ozir. 6. okt., kakor bo to razvidno na dodelilnih listkih. Pouk bo dva popoldneva v tednu, ob nedeljah bo le telovadni pouk.

Mariborska umetnika v ljubljanskem radiu. Jutri ob 18. uri nastopita v ljubljanskem radiu člana mariborskega Narodnega gledališča gđc. Barbičeva in g. Pavle Rasberger v »pestrem večeru«. Na sporedu bo več pevskih in humorističnih točk.

Ljudska univerza. Tečaji za kitaro. S 1. oktobrom se otvorijo tečaji za kitaro. Imajo namen, pospeševati gojitev domače glasbe v najširjih krogih. Udeleženci naj se zglase v Krekovi ulici 14/II, prof. Družovič.

Število otrok na mestnih osnovnih šolah raste od leta do leta in prostorne učilnice postajajo pretesne. Letos se je vpisalo na osnovne šole 2312 otrok, in sicer 1257 učencev in 1056 učenk. Na posamezne osnovne šole se je vpisalo: I. deška 180, II. deška 137, III. deška 501, IV. deška 324 učencev; I. dekliška 228, II. dekliška 477, III. dekliška 148 in IV. dekliška 203 učenke. Na vadnico pa se je vpisalo 115 učencev.

Mariborski gledališki abonma. Rok za prijave novih gledaliških abonentov za sezono 1932-33 je podaljšan do sobote 1. oktobra. Vendar je v interesu vsakogar, ki se želi abonirati na boljši sedež, da to stori čimprej, ker je prilaščevanje abonentov precejšnje. — Kot otvoritvena predstava se uprizori Cankarjeva komedija »Za narodov blagor« v režiji J. Koviča v soboto 1. oktobra. Kot druga premijera bo sledila Goldonijeva zanimiva komedija »Zvedave ženske« istotako v režiji J. Koviča.

Spored koncert v mestnem parku. Jutri dopoldne bo v mestnem parku običajni promenadni koncert. Na koncertu bo igrala železničarska godba »Drava« pod taktirko dirigenta g. Žekarja: Lansono-vo ameriansko koračnico, Bellinovo ouverturo iz opere »Norma«, Wagnerjev valček »Izletniki«, Parmovo fantazijo iz opere »Urh grof celjski«, Abrahamov fokstrot »Dvoje srečnih src«, Gleisnerjev venček opernih melodij in Hübovo koračnico »Jutranji pozdrav«.

Narodna Obrana vabi svoje člane in prijatelje, da se udeležijo polnoštevilo današnje Slomškove proslave v Narodnem gledališču.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Königova lekarna pri »Mariji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti.

Koncert Rus-Rupel v mariborskem gledališču. V ponedeljek, 10. oktobra bo v gledališču koncert dveh mladih, mnogo obetajočih slov. umetnikov. Nastopila bosta mladi basist ljubljanske opere Marijan Rus ter danes tudi že v tujini čislani violinski virtuos Karlo Rupel. Na klavirju spremlja oba kapelnik ljublj. opere dr. Danilo Švara. Opozarjamo že danes na ta koncert.

Elektrarna Fala širi svoje omrežje po Hrvatskem. Vedno bolj proti jugu prodira elektrarna Fala s svojim omrežjem. Kakor doznavamo, bo mesto Lepoglava opustilo svojo mestno elektrarno in se bo v kratkem priključilo na omrežje falške elektrarne.

Iz društva jugoslovanskih akademikov v Mariboru. Redni občni zbor bo v torek 27. t. m. ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. Vabljeni vsi akademiki, zlasti novinci!

Na progi Maribor-Kotoriba ne bo ukinjen noben vlak. Železniška uprava je nameravala ukiniti na progi Maribor-Kotoriba jutranji in zadnji večerni potniški vlak, ki ima tudi zvezo z Ljubljano. Po intervenciji ptujskega župana g. Jeršeta pa je to namero opustila in ostanejo na progi Maribor-Kotoriba vsi vlaki kakor doslej.

Spored ljubljanskega radia. Pri sporedu prihodnjega tedna hočemo opozoriti na najpomembnejše točke, ki naj jih vsakdo, če bi le utegnil, ujame v aparat. V nedeljo dopoldne bo E. Bojc govoril v spomin 70letnice Slomškove smrti. Popoldne bo zelo lep prenos iz Konjic. Nastopilo bo s koncertnim sporedom tamošnje prosvetno društvo. Zvečer pa bo nudi, tako sodimo, znani humorist g. Rasberger z gđc. Barbičevno — oba sta člana marib. nar. gledališča — prav zabaven spored. Ta teden nam bo nudi tudi dva koncerta samosplovov. Enega bo odpela sopranistka Anita Mezetova v ponedeljek, drugega pa tenorist ljublj. opere J. Gostič v torek zvečer. — Poleg tega nam bosta nudila gđc. Majdičeva in g. Banovec v soboto zvečer Leharjev večer. Instrumentalni solistični koncert bomo čuli v ponedeljek zvečer po koncertu gđc. Mezetove. Izvajal bo koncert s flauto g. V. Čampa. — Ljubiteljem opere sporočamo, da se bo v sredo zvečer prenašala iz Prage opera »Rusalka«. — Novi kapelnik godbe Triglavskega polka, g. Fr. Vimer, bo priredil s svojo godbo svoj prvi koncert v našem studiu v četrtek zvečer. V soboto zvečer bomo čuli zadnji del večernega sporeda koncert mandolinističnega terceta.

Naš šolski radio se pripravlja. Ljubljanski odbor za šolski radio se je pred nekaj dnevi sestal k svojemu prvi seji in določil spored za prve tri oddajne mesece: oktober, november in december. Oddaje bodo poslej vsak torek in petek ob 11.15 in sledila jim bodo poročila.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 75. številki: pravilnik za uporabljanje zakona o ustanovah, odločbo o srednjih šolah, spremembo v uredbi o organizaciji ministrstva za promet, spisek luksuznih predmetov, spremembo o začasnih dostavnih rokih, telefonski promet, objave banske uprave o pobijanju trošarine v letošnjem letu in spremembe v staležu državnih in banjskih uslužbencev na področju banovine.

Prvenstvena nogometna tekma S. R. Svoboda (Ljubljana) : S. R. Rapid

Jutri, v nedeljo, dne 25. t. m. ob 15.30 na igrišču Rapida

Cvetke... Saj je mnogo teh cvetkopačenosti našega jezika. Uprav nesramno in vse graje vredno pa je početje, da se obsedijo pri poslopjih naših srednjih šol reklamne table tvrdke, ki ima sicer lepo slovensko ime, pa da pod steklo in v okusen okvir sledeče besedilo: gospode dijače! Striže lase... Potem sledi med drugimi bleščecimi izrazi Frizer. V nekaterih urnikih, darovanih pri tvrdkah, pa beremo: »Ponedeljek, Vtorek... To dijaški mladini! Med ljudstvo so pa šle velike množine rdečega papirja, na katerem sem v kratkem besedilu naštel okoli dvanaest napak!

Petrov blagor. Zadnje dni so ujeli ribiči v raznih krajih hrvaškega Primorja mnogo tun. Skupno so jih nalovili okrog 20.000 kilogramov. Tuna gre večinoma v Italijo, doma pa jo prodajo po 8—10 Din kilogram. Ker je tudi na Jadranu prenehala huda vročina, se obetajo našim morskim ribičem boljši časi.

Razstava perutnine v Mariboru. Od 5. do 7. novembra bo pod pokroviteljstvom župana gospoda dr. Lipolda v okviru drugih prireditev v Mariboru na verandi pivarne »Union« tudi razstava kokoši štajerske pasme, in sicer: rjavih, belih, grahistih in sulmodolskih, nadalje rac, gosi in puranov. Za tem bo oddelek za predmete, ki se uporabljajo pri praktični reji, kakor krmila, kontrolna gnezda, napajalniki, umetne kokle, valilni aparati, tehtnice za jajca itd. Razstavo priredi Selekcijška zadruga za rejo perutnine Maribor in vabi tem potom odbor vse rejce navedenih živali, kakor tudi trgovce, obrtnike in tovarnarje, da se s svojimi živalmi oziroma izdelki razstave udeležijo. Prijavne pole se naj takoj zahtevajo od zadruge, Slomškov trg 11/I, kamor se je treba tudi obrniti za eventualna druga pojasnila. Razstave se morajo udeležiti, kar se posebej poudarja, tudi kmetijski rejci, ki ne vodijo nobene kontrole. Za najboljše živali so določene nagrade po Din 500.— do 100.—. Ob času razstave se priredi v nedeljo 6. novembra tudi perutninarški tečaj. Predavalo se bo o najvažnejših vprašanjih praktičnega perutninarstva. Udeležba naj se prijavi po dopisnici na gornji naslov.

Sejem za prašiče. Na sejem 23. t. m. so pripeljali 212 prašičev. Prodanih jih je bilo 137. Cene: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 50—80, 7 do 9 tednov 90—120, 3 do 4 mesece stari 150—250, 5 do 7 mesecev 300—320, 8 do 10 mesecev 350—400 in leto stari 450—580 Din; kilogram žive teže 6—6.50, mrtve pa 9 do 10 Din.

Reichenburg, Steiermark, tako imajo č. oo. trapisti iz Rajhenburga napisano poleg francoskega besedila na svojih škatljah za čokolado, pod grbom z levom se pa blesti še »Schutzmarke«. Vemo sicer, da č. oo. trapisti ne posvečajo pažnje takim malenkostim, mislimo pa, da bi z ozirom na sloves, ki ga opravičeno uživa njihova čokolada, vendarle bilo dobro, če bi se spomnili, da je pokojna Avstrija umrla že l. 1918.

Korpulentni ljudje morejo s skrbno rabo naravne »Franz-Josef« grenčice doseči izdatno izpraznjenje črev brez napora. Številna strokovna poročila potrjujejo, da so z učinkom »Franz-Josef« vode zelo zadovoljni tudi bolniki, ki jih muči bolezen na ledvicah, protin, revmatizem, kamena ali sladkorna bolezen. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespajhu, utrujenosti, pobitosti, tesnobo-sti imamo v naravni »Franz-Josef« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franz-Josef« voda sigurno pri ljudeh višje starosti. »Franz-Josef« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V zavodu šolskih sester v Mariboru se bo oktobra zopet pričel pouk na gospodinjsko-nadaljevalni šoli. Udeleženci pridejo enkrat na teden ter se uče kuhanja, šivanja, gospodinjstva, bolnišni postrežbe in nege dojenčka. Vabimo tečaje delavske dekleta, kmetstva, uradnice, zlasti neveste. Za vse navedene stvari so posebni oddelki.

Krvava zakonska tragedija se je odigrala pretekli torek zvečer v mali vasi Steretinu v občini Runeč pri Ivanjovcih. Na malem posestvu sta gospodarila Tomaž in Neža Novakova, ki sta se pred etom vzela. Tomaž je bil vdovec in je že več let hodil k vdovi Neži, katere mož je padel v vojni. Končno se je Neža odločila in sta sprva dobro gospodarila. Kmalu po poroki pa se je izselil iz hiše mir in vedno hujši prepri so bili na dnevnem redu. Tomaž je rad pil in to je silno peklo ženo Nežo, ki je skovala peklenški načrt. Ko je prišel Tomaž omenjenega dne zvečer pijan domov, je kmalu zaspal. Žena, v kateri je dozorel načrt, je poiskala sekuro in pobila svojega spečega moža. Po krvavem dejanju ga je mrtvega oblekla in zavlekla precej daleč od hiše. Orožnikom je izpočetka težila, končno pa se je vda in priznala svoje dejanje. Morilko so prepeljali večeraj popoldne v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča.

Nesreča počiva. Včerajšnji dan in današnje dopoldne sta potekla brez nesreč in nezdod. Tukajšnji rešilni oddelek počiva že 36 ur in ni imel v tem času nobene intervencije in ne prevoza. Zdi se, ko bi nesreča res počivala.

Z brvi je padel včeraj popoldne v Hočah 9letni posestnikov sinček Vladko Veselič in si pri padcu poškodoval levo ključnico. Ponesrečenega dečka so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Zasačeno ukradeno kolo. Sinoči je ustavil službujoči policijski agent na Glavnem trgu 23letnega posestniškega sina Franceta H. iz Skokov, ker je opazil pri njem ukradeno kolo. Na policiji je fant izpovedal, da je kolo pred tednom kupila njegova sestra od nekega moškega. Fanta so zaenkrat pridržali v zaporu, da se prepričajo, če so resnične njegove izpovedbe.

Aretacije. Včeraj popoldne in pretekli noč je policija aretirala šest oseb in prejela 17 prijav. Aretirana sta bila dva bračarja Jože P. in Simon K., neka Marija H. radi prepovedanega povratka, neki Lojze, ker je poskušal vlomiti v neko stanovanje, neki Karel B. radi prepovedanega prekupčevanja in Jože R. zaradi splošnega suma.

Ob kolo. Včeraj popoldne je pustil mesarski pomočnik Jože Prunk iz Košakov za hip svoje kolo pred neko gostilno v Krčevini. Ko se je vrnil, kolesa, ki je bilo skoro novo in vredno okrog 2000 Din, ni bilo več.

Gasilno in reševalno društvo. Od jutri pa do prihodnje nedelje je v službi 2. četa. Četnik Armin Tutta. V primeru požara in nesreče kličite telef. št. 23-36 ali 22-24.

Plesna šola K. D. Triglav bo vsako soboto in sredo od 20. do 23. ure v mali dvorani Narodnega doma. Začetek v soboto 24. septembra.

Plesna šola trgovskih in privatnih nameščencah se bo, kakor vsako leto, otvorila tudi to leto. Plesne vaje se bodo vršile pod strokovnim vodstvom plesnega učitelja g. Simončiča v mali dvorani »Narodnega doma« vsak torek in petek od 20. do 23. ure. Otvoritev plesne šole bo v torek 4. oktobra t. l., na kar se opozarja vse dosedanje obiskovalce, kakor tudi vse ostale trgovske in privatne nameščenke in nameščenke.

Teta Rezi, Laznica. V nedeljo koncert s plesom na prostem. Avtobusna zveza vsako uro. Sladek vinski most.

V nedeljo popoldne ob 5. uri otroška predstava trupe Brusilov v Veliki kavar.

V znamenju jeseni

PROZAIČNA POEZIJA. — OB ZADNJIH ŽARKIH NA OTOKU. — KMETSKI FATALIZEM. — SKRB ZA ZIMO. — VINSKE TRGATVE. — ŽALOSTNA KRONIKA.

Zadnje deževje je vendar ohladilo ozračje in nas je po vročem poletju brezobzirno poglajalo v objem jeseni. Občutljivi meščani se zavijajo v zimsko suknjo. Gospodične in gospe so odete s površniki... Izginila je vsa »prozornost«, le najpogumnejše dame brže še golih nog širom ulic in cest. Pokrajine še sicer ne žare v čudovitih odsevih jesenskih pastelov, vendar nas hladna zapadna sapica neizprosno opominja na skorajšnje strupeno slano...

Pri tem in onem bo z odpadanjem rumenega listja v divnem skladu tudi naravni proces krhanje obleke, premolčivosti čevljev, in pomanjkanja površnikov... Prozaična poezija »bogate« jeseni!

Tam za vodó in ob bazenih še ni kraja vseh lepih dni. Mladina, ki si je od zgodnjega poletja utrjevala telesa v vodi in na solncu, izrablja še sleherni sončni žarek. Nič je ne moti, četudi toplota pada pod 18° C. Z devizo: »Prav do konca je treba izživeti sezono!«, še vedno oblegajo divni Mariborski otok. Doba 8 mesečne konfinacije (oktober—maj) se zdí tem zakrknjenim »zadnjim kopalcem« že sedaj — cela večnost. Tolaži jih le zavest, da je jesen — prav sigurna predhodnica pomladi in vročega poletja...

God sv. Mihaela je po kmečki pratiki prevažen mejnik. Od Jurjevega do Mihaelovega traja pravo kmečko leto, polno truda in znoja. Vse drugo, kar še v pratiki ostane, je kolikor toliko zadovoljno paberkanje, ko se polnijo skednji, kašče in shrambe. Letos je drugače...

Letos je suša storila svoje... Pravijo, da je zemlja izsušena in še drugo leto ne bo kaj prida... »Saj so cene itak sramotne!« dé resignirano poljedelec iz Dravskega polja. Skoraj brezbržni in brezvoljno sprejemajo ljudje udarce, ki se zajedajo v jedro življenja. Odrešeniki ni, niti samozavest ne more prepoznati usodnega fatalizma, ki grozi objeti našo vas...

Tudi klopotci krilijo tam sredi goric; kakor ptiči so, ki ne morejo zleteti...

Pravijo, da so narava in človeška čustva v sila čudežni harmoniji. Zlato jesensko solnce in s slano posrte livade

naličijo bogastva in z biseri posutim jesenskim poljanom. Ko listje pada, pa prične ono »veliko umiranje«, ki v kratkem času spremeni bujno naravo v poteptano bojišče. Večni kontrasti!

V skrbih otemneli obrzi se na večer vračajo s sklonjenim hrbtom, polnim pohorske suhljadi, v mesto... Saj bo čez nekaj tednov huda zima dahnila svoj strupeni dih v dolino! Takrat bo zazeblu nje-ga, ženo in pet otročičev tam v mrzlem podstrešju. Križev pot daleč tja mimo Kalvarije jih lahko reši hude zime... Dan za dnev lomí in ruva po pohorskih šumah suha debela in veje. Ne sam, še sto drugih je tam blizu... Včasih se jim gobe kar same ponujajo. — Takrat jim je toplo pri srcu: jesenska pesem našega Pohorja.

Ob mraku stresa hlad nedeljskemu popotniku ude, da si zaželi zavetja. Hreščeča godba vabi k veselici: ples, vino, dekleta, smeh... »Vinska trgatve«, ki se ji po slovensko pravi »trgativna zabava« v znamenju jesenskega razpoloženja: Gostov toliko, da se ne valjajo od pristnega pekrčana po 6 Din! Imenitne domače klobase, novi vinski mošt, dirindaj kot malokdaj! Vse to doprineše k svečanemu jesenskemu razpoloženju velik, velik delež...

Kronika prve jesenske nedelje: 2 uboja, 6 pretepov, 10 nesreč... Žalostna pesem jeseni!...

S sestanka jadrarno-letalske skupine aerokluba

V sredo 20. t. m. je imela jadrarno-letalska skupina v Mariboru sestanek. Poročilo enoletnega delovanja skupine jasno kaže veliko delo naših mladih delavcev, ki so se šele pred enim letom zedinili v skupino z namenom zgraditi letalo. Dva letalska tečaja, dve razstavi, več predavanj je sad njihovega dela.

Ta sestanek je bila zaključitev letošnje letalske sezone ter začetek novega dela, novih načrtov za bodočnost. Potrebno je letalo, ki bo izvežbanim tečajnikom na šolskem aparatu »Kobilica« nudilo nove možnosti letanja — jadrnanja. Za to delo je pa potreben material, a denarja ni. Mogoče najdejo ti mladi pionirji, ki

hočejo napraviti s svojim delom, vzpodbudo in mecena ali vsaj ljudi, ki jih bodo nekoliko gmotno podprli. V primeru te pridobitve nameravajo zgraditi na Pohorju hangar in jadrarno letalsko šolo. Ali ne bo to zopet tujsko prometna pridobitev? Sportni dobiček udejstvovanja mladih ljudi intelektualno in manualno je pa raison vsega dela.

Poleg teh poročil je predsednik aerokluba dr. Tomišek izrazil priznanje skupini v imenu odbora in zagotovil podporo aerokluba v primeru kakršnihkoli dohodkov. Vodja skupine je podal kratek referat tekmovanj jadrarnih letal na Wasserkuppe l. 1932. Preko zime se bo začelo graditi novo jadrarno letalo, ki bo poleti dograjeno, seveda ako se bo dobila podpora.

Sport

Sportne prireditve v nedeljo

Ob 8.30 na igrišču SK Rapida: nogometna prvenstvena tekma SK Rapid mladina:SK Svoboda (Maribor) mladina.

Ob 14. na igrišču SK Rapida: prijateljska nogometna tekma ISSK Maribor rezerva:SK Rapid rezerva.

Ob 15.30 na igrišču SK Rapida: prvenstvena nogometna tekma SK Svoboda (Ljubljana): SK Rapid. Sodnik g. Dolinar iz Ljubljane.

Iz LNP. Odobri se po medsebojnem sporazumu preložitve prvenstvene tekme Rapid:Maribor od 2. oktobra na kasnejši termin, vendar mora biti tekma odigrana do vključno 20. novembra t. l. ISSK Mariboru se dovoli dne 2. oktobra odigranje mednarodne tekme s SK Nagykanyizso v Mariboru. Vsi klubi se opozarjajo, da se bodo od 1. I. 1933 dalje k vsem javnim tekmam delegirali le zvezni sodniki in se ne bo več dopuščalo sojenje tekem neizprašanim sodnikom. Klubi naj takoj prijavijo sodniške kandidate, da bodo lahko položili sodniške izpite.

Sokolstvo

Sokol pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Jutri ob pol 16. uri je naš javen nastop! Prosimo, da nas prijatelji Sokolstva posetite v kar največjem številu!

Javna zahvala. Uprava mariborske sokolske župe se toplo zahvaljuje vsem, ki so ji dali na razpolago svoje osebne, oziroma tovrstne avtomobile in s tem pripomogli k brezhibni izvedbi zvezdnega štafetnega teka, ki ga je priredila

ODOL

ohranjuje zobe čiste, snežnobele, in ima slasten, osvežujoč okus.

Skavtizem

Na skupščini stega skavtov dne 18. t. m. je bila izvoljena sledeča stegova uprava: starešina: dr. Fran Marinič, zdravnik: namestnik starešine: Ivan Kos, profesor; stegovodja: Stane Lovše, stud. gymn.; tajnik: Karel Kos, stud. paed.; blagajnik: Ivan Kolar, stud. gymn.; trgovec: Božo Roglič, stud. gymn.; četovodje: I. (Svetovidove) čete: Franjo Grohmann, stud. paed.; II. (Svarunove) čete: Karl Fanel, mehanik; III. (Sampove) čete: Vojče Lovše, stud. gymn.; IV. novoustanovljene čete: Viki Schweiger, stud. paed. — Naslov stega skavtov: Karel Kos, Koroščeva 2, Maribor.

Planinke stega Maribor 2 so si pretoklo nedeljo na skupščini izbrale sledečo stegovo upravo: starešnica: Silva Antič, prof.; namestnica starešnice: Josipina Mlinarič, učit.; stegovodkinja: Danica Podgorelec; namestnica stv.: Valburga Donko, dij. trg. akad.; tajnica: Ela Kosi, stud. paed.; blagajničarka: Zinka Filipič, stud. paed.; trgovka in gospodarica: Daša Pertot; kolovodkinji: I. (Gorskega) kola: Sonja Kukovec, stud. gymn.; II. (Lobniškega) kola: Valburga Donko, dij. trg. akad. — Naslov stega planink: Danica Podgorelec, Sodna 24, Maribor.

— Bo tudi kaj Maribora, oziroma njegovih literatov.

— Tudi.

In jih naštejem.

— Bodi torej v božjem imenu!

Drugod dobim ocvirek:

— Aktov manjka.

Skomignem z rameni.

— Le verjemite, jaz poznam ljudi. Takole pikanten aktek, veste, gospod, to je kakor desert.

Govori mi tako prepričevalno, da se mu v odgovor samo smehljam. Rad bi mu povedal, da nisem čifut, toda zakaj bi mu kvaril dobro voljo. Navdušenje je dandanes redko in gospod je vendar tako toplo navdušen...

Drugod nato:

— Verzeihen, ich verstehe so wenig davon. Die Sprache beherrsche ich nicht und überhaupt...

Kaj bi še bilo »überhaupt«, ne izvem, ker pride brhka mladenka vmes:

— Kaj imate, gospod?

Pokažem in začnem govoriti. Kodrolaska ima svetle, jasne oči in topel glas:

— Seveda, mama, das werde ich mir nehmen! Kar vpišite me za naročnico!

Gospa mama se nekoliko namrdne, toda kdo bi se mogel upreti takemu dekletu!

Po dnevnem tavanju zvečer odmor. Vse polno besedi mi še zveni, vse polno obrazov se gnete pred menoj, le tište oblasti nimam, da bi si kaj izbral in ukazal kakor kodrolasa lepota:

— Tale bi bila —

Vzlic temu sem zadovoljen. Kako bi ne bil, ko pa vem, da bom jutri videl spet vrsto novih obrazov!

Franc

Stisnjen in upognjen in z rokami na kolenih se je Franc počasi pomikal dalje. In vedno in vedno nie kliče domov... Bom moral že hitreje stopiti... s, je zasoplo šepetal. Potegnil je močan veter in mu vrgel sneg v obraz. To mu je zaprilo sapo, tipal je okoli sebe, da bi našel kako oporo — spet se je zagnalo — in kakor lahko pero se je nesrečnik zvrnil in padel vznak na tla.

Nekoliko se je poleglo, da je lahko zopet vstal.

...Moram — moram domov... Kar umrl bom od tesnobe, je spet mrmral in si dajal poguma.

Dolgo, prav dolgo je omahoval Franc po ostrožni ulici. Skoraj pri vsaki hiši, v vsakem kotu se je ustavil in počival. Končno je dosegel svojo hišo, pa je imel že tako malo moči, da je komaj pritisnil na kljuko. Na pragu se mu je izpodrsnilo in obležal je nezavesten v snegu.

Nekaj trenutkov je bilo vse tiho. Nato je bilo slišati korake in vrata so se odprla.

Močna, velika ženska se je prikazala na pragu.

»Joi!... moj dragi Franc — kaj ti je?«

Urno je priskočila in dvignila močička, kakor da bi bil otrok.

»Kako je z Marijo?«

»Dobro... prav dobro!« je odgovorila in ga nesla na rokah v hišo.

»Le tiho... ona se ne sme prestrašiti.«

»Šepetal Franc pri vratih svojega stanovanja.«

»Ali spi?« — In Franc je s silo udušil kašelj, ki se ga je loteval.

»Da, da. Ona spi!« — Žena je odgovo-

rila s pritajenim, tresočim se glasom in pokleknila poleg slamnice na tla.

Medel sij svetilke je padał na siromašno ležišče, kjer je ležala uboga postava desetletne deklice. Črni lasje so bili razpuščeni, kakor je to navada pri ljudeh, ki so prisiljeni dalj časa ostati v postelji. Ozek, upal, kakor od stradanja udrt obraz je bil v senci. Oči so bile zaprte, obdane z osineli lisami, njene roke pa kakor k molitvi sklenjene.

»Kako je z otrokom? Mene je vedno gnalo domov... Hitel sem, kar sem mogel... Ali ne leži, ubožica, kakor angel? No, nikar ne jokaj, stara, saj prinašam denar za zdravila.«

»Zdaj ji ni treba več zdravil!«

Žena ni mogla več zadržati solz in lhte se je vrgla na deklico.

»Mrtva?«

Franca je obupni krik vrgel s stola na tla. Zdelo se je, da se hoče sam prepričati o strašni resnici — toda že po prvem koraku je omahnil nezavesten na tla.

Naslednjega dne smo šli kropiti. Rekli so nam, da leži Franc na mrtvaškem odru. Bali smo se, pa smo vendar šli.

V sobi je bilo polno žalostnih in radevednih. Poleg jokajoče žene je stal drvar Strnad. Dolgo in nepremično je gledal na skupaj ležeči trupli.

»Ali ne leži tukaj, kakor zemlja na policu se je končno izviló iz njega.«

»Zdaj mi ne preostane drugega, kakor da vzamem otroka v roke in ju hkrati odnesem —«

Glas se mu je ustavil, obrnil se je v stran in obrisa solzo.

Bledi angelček je poklical trudnega Franca, daleč, daleč... k sebi ga je poklical.

Ivan Ahtreht:

Kolportaža

Žalosten posel, bi dejal, prav tako medel in včasih oduren kakor nebo, kadar ga prepreže jesensko oblačje in se ves dan solzi.

— Kaj pa je spet vas prineslo v Maribor?

— Nič posebnega. Tako in tako: nov list, magazin »Lepa Vida«.

— Aha. Je že veliko tega. Mene seveda zelo zanima, pa ne pridem do čitanja.

— Hvala!

— Res. In časi so taki. Saj brez dvoma tudi vi občutite krizo?

— Hvala za simpatije, gospod doktor! Poklon in tako in tako, še kako besedo, kolikor mogoče brezbarvno in brezpomembno, pa zopet naprej.

Dan je dolg in silno kratek. Vedno druga vrata, vedno drug obraz, besede pa kakor čokolada iz avtomata; oprema je navadno mikavna, le vsebine je malo, skorajda nič.

In spet:

— Aj, nov list, Mesečnik, pravite? Ali bo lep?

— Prerokovati je težko, vendar upam...

Mlada gospodična lista, gleda in se končno odloči:

— Seveda, naročila bom. Brez naročnikov ne more biti lista.

— To je res.

In pišem naročilni list. Ves dan tako. Za spremembo včasih:

— Kdo pa vse sodeluje?

Začnem naštevati in razlagati.

Za Dravo

IZ MARIBORA DO PTUJA, Z DRAVO NA DESNI, JE LEP IZPREHOD.

Jutro v Orešju. Ženske in moški s kosarami sadja na glavi hite pod Meljem in preko Orešja na mariborski trg. Na Dravi ribiči. Ob cesti v Malečniku upogibajoča se drevesa kosmačev, ranet, mošanc, kanad in škrobotljev. Na hišnih svistih podobe gorske Matere božje. Nato Gorca, Sv. Peter in pod njim cestno križišče z gostilno in mlinom na ladjah.

Mlin na ladjah, prvi jasni primer srednjepodonavskega kulturnega življa, ki nas obdaja nato prav do Ptuja.

Ako je pod Orešjem prevladovalo Melje s svojimi ruševinami, postane v Celestrini središče pokrajine Drava. Ob Dravi vrbje in zelenje, nad njo sadovnjaki in vmes akacije, ki se krčevito branijo pred prodirajočimi travniki in njivami. Na pobočjih vinogradi in na vrhovih na Cingelščaku in Kamenščaku ali Dupleškem hribu gozdovi. Na desnem bregu Drave pa Berl ali Berlič imenovani logi in za njimi na zrkovskih in dolgoških terasah njive, nato za Brezjem in Sv. Miklavžem gozdovi in v ozadju Pohorje.

Pohorje, Haloze in Slovenske gorice so prirodni arhitektonski okvir Dravskega polja, ki pa izginja za obdravskimi logi. S tem zadobi Drava osrednji pokrajinski položaj, katerega povdarja jo brodi na vodi, šumenje valov na zunanjih straneh dravskih meandrov in plapolanje listja na topolih in trepetlikah v logih. Zeleni horicont in zeleno obrežje, vedro nebo in sijaj solnca, pa dvignejo optični izraz Drave, da se vije ko srebrna struga pod goricami tja v brezmejno srednjepodonavsko nižino. To ni več ledeniška Drava, kakršno vidimo v Mariboru, to tudi ni kristalna voda iz naših Apneniških Alp, to je sanjava in lena nižinska reka, mogočen srebrn trak.

Pri Trčovi se začno dravski rokavi, in med njimi na otokih pragozdi jagnedov, topolov, tu pa tam vrbe in lipe. Dvignejo se v gorice med Cingelščakom in Dupleškim hribom. Pod Fluherjevo kapelo pri treh jagnedih leži med sadovnjaki zaselška vas. Ob vaškem kolovozu, ki sledi robu največje police, drevo red češpelj, ob hišah in hlevih brajda, med kmetijami pa okolji iz pletenih plotov. Nad vasjo pod Cingelščakom ravni skladi laporja, za vasjo kapelica z jagnedom. Prelesten pogled na Maribor in na srebrno Dravo — najlepši, kar jih nudi od vzhoda mariborska pokrajina!

Medtem ko imamo v mariborski okolici gorice razvite pod meščanskimi vplivi, pa so Trčavske gorice najbližji primer tipičnih goric. In za njimi, že v Metavi, idilična kotlina Zabrege. Težka je ločitev od pokrajinsko izredno učinkujoče razgledne točke. Ali prelazi z jagnedi, kapelice z jagnedi ali z barvanimi stolpci in končno nov svet na vzhodu gozdnega Kamenščaka in razčlenjena Metava pod njim silijo dalje, dalje. Pod Kamenščakom kopice hoste, izjemna slika v Slovenskih goricah, v Metavi pa pojemajoči vinogradi in pokrajinsko prevladujoči gozdovi.

Lajtovce okoli Kamenščaka ustvarja nove pokrajinske oblike; sadovnjaki zadobivajo gozdni značaj; na meji gozda in sadovnjakov svoje mogočni gabri z idealnimi kronami, pri kmetijah pa studenci na vreteno s slamnato streho.

Kamenščak je zaprl pogled na Maribor. Pred nami je gričevje med Vurbergom, Sv. Barbaro in Zimico, katerega obvladuje bukov gozd. Z goriških slemen gledajo njive, iz dolov pa travniki. Kmetije pa se skrivajo. Pokrajina nalikuje terciarnim predgorjem naših Alp. Šele na prehodu gričevja v dravske nižine leže na prosolnih pobočjih vinogradi. Tukaj se v Žitečki vasi razbohoti ko stanj do ponosnih primerov in vaški kolovoz spremljajo za mokre alpske doline tako značilni jeseni. Da pa je alpski vpliv še jasnejši, žive čebele v panjičih, hiše kažejo v preteklosti na dimnice in zidava je pod vplivom lajtovskega apnenca močno alpska.

Poleg teh alpskih kulturnih znakov imamo tudi srednjepodonavske: Jeseni ob pletenem plotu, poleg jesenov vrbe in akacija in poleg kamenite hiše nabita in primitivni nižinski dimniki.

Gričevje prehaja pri Žitečki vasi, še

lepše pa pod Dupleškim vrhom, preko dveh fluvialnih teras v dravsko nižino. Pod terasami sledovi mlade, a že usahle dravske struge. Ob njej je vrezal svojo strugo Dupleški potok, v nekdanji strugi pa so sočni travniki.

Spodnji Duplek je gručasta vas, ki leži na obeh diluvialnih terasah. Kot celota je to zaselška vas na izstopu Korenskega potoka iz goric. Na zunaj nalikuje Trčovi, samo da je njen sestav mnogo bolj zamotan. Zveza nabite in srednjepodonavske lesene hiše; ključ v tločrtu se kaže, a še ni razvit. Alpski vplivi ponehavaajo, srednjepodonavski postanejo posebno jasni ob pogledu na jug preko Johov, njiv pod terasami tja proti Logom, proti obdravski dobri. Johe pokriva koruza in sredi med njo leži samotna kmetija kot salaš v pusti!

Na zadnjih obronkih Cinglene vinogradi, ki pa kažejo, da je vinogradništvo v teh krajih vzporednega značaja. Sv. Martin in Dvorjane pokažejo sadjarstvo in živinorejo kot gospodarsko osnovo prebivalstva. Edino stolp cerkve in šola gledajo iz kultiviranih sadovnjakov!

Potem Vurberg, grad na zelenem slemenu; pod njim grajski vinogradi, gozdovi in travniki. Sredi travnikov seniki, ki zopet spominjajo na srednje Podonavje. Vse okoli po goricah obširni gozdovi, zgodovinski glasniki nekdanjih težnj po grajski avtarkiji. Pod Vurbergom Krčevina in za njo Drava s svojim bleskom, šepetanjem valov in z vedno šumečo dobravo.

V Krčevini se združita obe diluvialni terasi s terciarnim laporjem Slovenskih goric in edino pot proti Ptuj nam kaže nivo najvišje terase, na kateri tudi leži stari Ptuj.

Od Krčevine dalje nepretrgan drevo red. Nad potjo večna mešanica gozdov

in vinogradov, ob poti sadovnjaki in koruza, pod potjo leskovje, brest, akacija in bukovje, pod njimi Dobrava in Drava z otoki in rokavi. Človek ne išče razgleda, ampak samo Dravo, loge in dobrovo. Med vso to raznolikostjo pokrajine, kultur in barv pa tupatam njiva cvetoče ajde z vonjem po medu in bučanjem čebel!

Panjiči iz Žitečke vasi se umaknejo srednjepodonavskimi košem, ostali alpski vplivi v seliščih, kulturah in gospodarstvu pa so posledica dela grofov Herbersteinov. Bližamo se ptujskemu Gradu. V Orešju zamenjajo bukovje na goriških pobočjih bori in hoja postane še intimnejša, kljub nastopajoči urbanizaciji. Za naše razmere izredno lepa se quoia gigantea ob meščanski vili uvede v primitivni, deviško kmetski del Orešja s kapelicami in klopotci; s klopotci z urnim kazalom in z vetrnicami v obliki kopij v državnih barvah.

Orešje se konča in z njim borovci in kmetije. Drava na se še enkrat veličastno združi in zopet razlije, obenem pa poizkuša od spodaj in od strani uničiti našo pot, ki vstopi v Vičavo. Vičava je že predmestje Ptuja, predmestje promenad.

In Ptuj sam! Najenotnejše mesto vse Slovenije. Vzdržuje sliko kakor jo je imel pred sto leti. Maribor je v svoji zunanosti reven in razbit, kar ima vzrok v naglem mestnem razvoju zadnjih osem desetih let. Ptuijski razvoj je bil daleko počasnejši. Tako da imamo tu lep primer: Gospodarski razvoj je arhitektonsko slikovitost Maribora uničil, gospodarski zastoj pa jo je vzdržal v Ptuj. Nevarnost, ki izvira iz tega za Maribor v bodočnosti pa obstoja v tem, da ne bi eventualni bodoči zastoj v razvoju Mariboru današnje razbite slike Maribora tudi — vzdržal.

Lep je Ptuj, a najlepša je Drava med Mariborom in Ptujem in njene dobrave ter gorice nad Dravo in Dravskim poljem.

Stiriacus.

Kako računajo Kurdi

PRESENETLJIVA RAČUNARSKA ZANIMIVOST.

Na meji Turčije in Perzije živi narod Kurdiv, ki že dolga desetletja povzroča turški vladi težke skrbi. Turška vlada bi Kurde rada civilizirala in udomačila, da se ne bi preživljali le z ropom, toda zaenkrat je njen trud še zaman. Zaradi roparskega načina življenja Kurdiv je meja med Perzijo in Turčijo dandanes prav tako malo varna, kakor je bila v srednjem veku. Med drugim se pa ti divji gorjanci neprestano upirajo in ima turška vlada z njimi polne roke dela, da jih vsaj kolikor toliko drži na vajetih. V zadnjih letih so večkrat resno poskušali vprizoriti veliko vstajo, pa jih je turško vojaštvo vedno še pravočasno prisililo h kapitulaciji in opustitvi prevratnih načrtov, h katerim so jih navajali ljudje, ki bi radi vzpostavili v Turčiji bivši staroverski režim. Nekajkrat je prišlo med turškimi četami in divjimi Kurdi do krvavih bitk; Kurdi so imeli v teh bojih toliko boljše stališče, ker so lahko v primeru nevarnosti in poraza pobeželi k svojim rojakom onstran meje, kjer so se na novo preskrbeli z orožjem, streljivom in hrano ter se po skrivnih, le njim znanih potih vračali v boj proti Turkom. Sedaj so Kurdi nekako utihnili, očito zato, ker so usahnili materialni vrelci, iz katerih so črpali vsa potrebna sredstva.

Pri vsem njihovem primitivnem načinu življenja pa je zanimivo, da imajo ti gorjanci izreden, čeprav nad vse preprost način računanja, ki jim je ostal kdove iz katerih časov. Gre namreč za način množenja števil od 5 do 10. Kurdi množe ta števila s pomočjo prstov, to je s sistemom, za katerega jih lahko zavida marsikak ljudskošolski učitelj, ki se mora toliko truditi, da v uk izročeni mu glavici vcepi način množenja.

O tem kurdskem računskem sistemu trdijo nekateri učenjaki, da so ga dobili s Kitajskega, drugi pa zopet menijo, da jim je ostal od Rimljanov oziroma pod njihovim vplivom živečih ljudstev. Naj bo pa že kakorkoli, kurdski računski sistem je zelo zanimiv, jasen in logičen.

Vzemimo primer, kako Kurdi množe števila med 5 in 10:

Treba je na pr. pomnožiti 8 z 8. Kurdi v tem primeru dvigne obe roki in pusti na vsaki izprožena po dva prsta, dočim

ostalih šest skrči in pritisne k dlani. Kurdi namreč odbija na vsaki roki od vseh prstov toliko, kolikor od dotičnega števila manjka do deset. V navedenem primeru, ko je treba pomnožiti 8 z 8, na vsaki roki odbije oziroma pusti štrleti toliko prstov, kolikor manjka do deset. Ker od 8 do 10 manjka 2, pusti torej na vsaki roki štrleti po dva prsta. Zdaj je račun lahek: Prsti, ki so skrčeni, se računajo kot desetice. Ker je skrčenih šest prstov, pomeni, da imamo 60; preostala dva prsta na prvi roki se pomnožita z prstoma na drugi roki, torej 2 krat 2 je enako 4, skupaj torej 64, kolikor v resnici znaša 8 krat 8.

Vzemimo na pr. množenje števila 7 z 8. Na prvi roki odbije Kurdi tri prste, namreč toliko, kolikor manjka od 7 do 10, na drugi roki pa dva prsta, ker 8 do 10 manjka 2. Na prvi roki sta skrčena dva prsta, na drugi pa trije, skupaj pet, torej 50. Štrlečih prstov pa je 3 krat, 2, torej 6, skupaj 56. Točno!

Vzemimo tretji primer: 5 krat 6. Na prvi roki ostane izproženih vseh pet prstov, na drugi pa štirje, ker od 6 do 10 manjka 4. Torej je skrčen le en sam prst, kar pomeni 10. Pet prstov, pomnoženih s štirimi, da 20, skupaj torej 30. Tudi točno!

Lahko poskušamo množenje s katerimkoli številom nad pet pa do deset, vedno bo rezultat prav tako točen, kakor po našem dekadnem računanju. Za matematike kurdski način računanja ne predstavlja nobenega problema, ker poznajo splošni številčni zakon, predvsem pa zakon o dekadnem dopolnjevanju, ki ga najdemo že pri Beotiusu. Čudno pa je vsekakor, česar znanost doslej še ni mogla razjasniti, kako so Kurdi vendarle prišli do tega sistema, ki bi ga mogli po našem pojmovanju najti le pri intelektualno razvitejših narodih. Mogoče imajo najbolj prav oni učenjaki, ki menijo, da so svoj računski sistem prevzeli Kurdi od Rimljanov, ki so, kakor je znano, pisali število devet z desetico manj ena, namreč takole: IX. Kurdi so nato očitno pričeli odbijati po vrsti vse do števila pet in tako ustvarili svoj lastni originalni sistem množenja.

Novi in odstranjeni telefoni

Od zadnje uradne izdaje telefonskega imenika so dobili v Mariboru nove telefone:

Ambrožič Miroslav	27-28
Benko Jos., prodajalna tovarne mesnih izdelkov	27-44
Čuš Franjo	25-35
Gospodarska društvo, z. z. o. z.	25-05
Guštin Bož	24-99
Herman Maks	23-67
Jerebič Franc	28-11
Jugoslav. hranilnica in posojilnica »Jugotekstil«	25-06
Kavarna »Orient«	26-33
Kelbič Franc, mehanik	25-22
Kino Union, Valjak Gjuro	27-75
Knjigarna učiteljska tiskarne, podr.	23-19
Kocijan Franc, elektroteh. podjetje	26-28
Kocmut	29-05
Kogej Jak., stanovanje	25-66
»Kolozaščita« jugosl. hran. in pos.	24-04
Koter Štefan, mizarstvo	25-06
Lekarna »Pri orlu«, Minařik Fr.	26-27
Mautner Franc, stanovanje	25-85
Mestno skladišče	25-15
Minařik Franc, lekarnar	26-37
Nedog Pavel, čistilnica, nova štev.	25-85
»Oleum«, podružnica	25-27
Pavlič Franjo dr., zdravnik	24-99
Penzijonat »Učiteljskega doma«	26-46
Philips, jugoslav. trg a. d.	25-44
Pinter Anton, tehnična pisarna	27-10
Polanec Ivan, trgovski potnik	28-40
Policijska mestna, pol. nadkomisar Zetkovič	20-85
Rosina Drago, stanovanje	25-60
Rus Joža, elektroinženier	29-21
Schaubach Franc dr., odvetnik	21-75
Scherer E., tehn. zastopstva	28-18
Sečko Matija, tekstilno skladišče	22-39
Sekula Jože dr., zdravnik	26-62
Sokolska župa	28-17
Sterger Joško, bančni podrav.	28-35
Tratnik Karol, zlatar	21-51
Valjak Gjuro, stanovanje	26-48
Vlahovič Ljudevit, gostilna mes.	25-29
Wögerer Herman, jun.	26-44
Odstranjeni pa so bili telefoni in izbršane številke:	28-52
Agrarni referat sres. načelstva	
Arbeiter A., skladišče	23-40
Badl V., trgovina	24-85
Bäumel A., ing.	25-85
Bata d. d., centralno skladišče	28-48
Böhm R. dr. techn.	28-08
Bračič H., špedicija	28-48
Brozovič Franc, urednik	24-65
»Clio« d. z. o. z.	25-82
Domicelj Alojz, stanovanje	24-59
»Dunav«, zavarovalna družba	21-29
Durjava Maks in drug	23-86
Džamonja in drugovi	22-08
Feldin Mirko, manufaktura	21-50
Franz Gisela	24-56
Friedfeld Norbert, ravnatelj	29-33
Furrer Henrik	25-83
Glaser Julius, stavbenik	21-75
Grobelshek Fran	26-60
Inspektorat dravske banovine, okrožni	22-74
Ipavec Karl dr., zdravnik	21-80
Ivanšek Josip dr., zdravnik	21-54
»Jugoslovian«, podružnica	24-94
Kaufman Ferd., trgovec	29-60
Klančnik Ivan, tovarna	26-50
Klemše Ivan	23-19
Kmetska zveza	23-86
Kočevar Ivo	27-54
Kočevar Ivo	27-54
Koderman Karl dr., odvetnik	24-01
Laufer J., trgovina	21-92
Mastnak Josip	28-28
»Metro«, jugosl. topilna d. z. o. z.	25-75
Moravec Josip	29-09
Palme Franc	23-53
Peklenica, ugljenik	20-86
Poš Ivan	24-99
Prattes & Trabi, elektrom.	26-20
Radio - Starkel	27-02
Stiger R. ing. geometer	26-85
Suppanz, Matheis in drug	28-48
Šoštarič I. N., trgovina	21-68
Tončič Stevo, špediter	22-22
Tovarna strojil, prodajalna	23-30
Ussar Alojz	21-89
Vertnik Amalija, trgovina	23-95
Vesnaver Jakob	24-09

Naš izvoz. V preteklem mesecu je naš izvoz dosegel 176.271 ton raznega blaga v vrednosti okrog 217 milijonov. V tem mesecu pa je v težini naš izvoz skoro za 50 odstotkov manjši napram lanskemu letu v tem času, v vrednosti pa za 63 odstotkov.

Pierre Loti:

Lotijeva ženitev

Roman

7

Tiahu ni imela niti pojma o tajnah pokerja in bakarata, zato je le napol razumela moje pojasnjevanje o tema dveh igrah.

Ko so se zaslišali prvi zvoki glasovirja v toplem in zvočnem vzdušju, je nastala grobna tišina in Rarahu je poslušala s silnim vznemirjenjem. Nikoli še ni bilo nič podobnega dospelo do njenih ušes: njene nenavadne oči so se razširile od presenečenja in miline. Tudi tam tam je utihnil, in za nami so se zgrnile ogromne množice radovednežev. Slišalo se je samo še šumenje lahkotnih kril in prhutanje velikih metuljev, ki so se s krili dotikali plamenov sveč ter — šumenje Tihega oceana...

Potem se je pojavila Ariiteja, ki je šla pod roko z nekim angleškim častnikom in se pripravljala na valček.

»Zelo je lepa, Loti!« je rekla Rarahu čisto tiho.

»Zelo lepa, Rarahu!« sem odgovoril...

»Tudi ti pojdi na zabavo in tudi ti boš plesal z njo, držal jo boš v svojih rokah, dočim bo mora Rarahu nazaj v Apire čisto sama s svojo prijateljico Tiahu!... Ne, Loti, ne boš šel!« je vzkliknila nenadoma. »Prišla sem pote!«

»Videla boš, Rarahu, kako bo glasovir brnel pod mojimi prsti; slišala boš moje pesmi in nikdar ne bodo tvoja ušesa čula slajših melodij. Potem boš odšla, ker noči se že. Noč bo minila naglo

in jutri se bova zopet videla...

»Ne, Loti, ne pojdi!« je ponovila s svojim otroškim glasom, ki je drhtel od srda.

Potem mi je, hitro kakor nervozno in razsrijena mačka, potrgala zlate okraske na suknjiču, zmečkala ovratnik in od vrha do tal razparala angleško srajco...

In res, tako iznakažen nisem mogel iti na dvorno veselico; ni mi ostalo nič drugega kakor pomiriti se z usodo in vdano oditi z Rarahu v apirske gozdove.

Ko smo pa bili sami zunaj na polju, daleč od vrvenja veselice, v gozdu in mraku, se mi je zazdelo vse naokoli nemurno in dolgočasno: nočna tišina, nebo, posuto z neznanimi zvezdami, duh tahitskega rastlinstva, vse — celo glas onega ljubkega otroka, ki je šel poleg mene. Mislim sem na Ariitejo v dolgem oblačilu iz modre svile, ki je plesala v kraljičnem dvorcu, in neka neutešljiva želja me je z neznansko silo vlekla k njej. — Rarahu je tistega večera zelo grešila, ko me je odvedla v samoto.

XXII.

Papet, 1872.

Draga sestra!

Glej, tudi jaz sem sedaj očaran, očaran po tej pokrajini, ki ni podobna nobeni drugi na svetu. Zdi se mi, da jo vidim tako, kakor jo je nekoč videl Georges, skozi isto čarobno prizmo. Šele dva meseca sta potekla kar živim na tem otoku, in že sem premagan. Razočaranje prvih dni je izginilo, in zdi se mi, da je to oni kraj — kakor pravi Mignon — kjer bi hotel živeti, ljubiti in umreti...

Še šest mesecev bomo ostali tu; ta-

ko je včeraj sklenil naš poveljnik, ki mu je tu prijetneje ko drugje. »Rendir« ne bo odplul pred oktobrom; dotlej se bom že docela prilagodil temu mehkažnemu življenju, postal bom že vsaj na pol domačin in bojim se, da mi ne bo neskončno hudo, ko se bo treba posloviti...

Ne morem Ti opisati, kako nenavadni so moji občutki, ko srečujem ob vsakem koraku spomine na dvanajsto leto svojega življenja. Že kot otrok sem v krogu rodbine mislil na Oceanijo, gledal sem jo skozi fantastično tenčico neznanega in videl ter razumel, da je prav takšna, kakor jo vidim sedaj. — Videl sem v duhu vse te pokrajine, poznal vsa ta imena, vse te obraze, ki me obkrožajo; in zdi se mi, ko jih gledam sedaj z lastnimi očmi, ko da še vedno sanjam in da vse to ni resnica.

Poišči med papirji, ki nam jih je zapustil Georges, od starosti pobledelo fotografijo: mala kočica na morski obali, skrita pod ogromnimi kokosovimi palmami in bujnim zelenjem. — To je bila njegova kočica. Še sedaj stoji tam, kjer je stala nekoč... Pokazali so mi jo, a ni bilo niti potrebno; spoznal bi jo bil tudi tako...

Odkar je odšel, je pusta in zapuščen, morsk veter in leta so jo razmajali in pokvarili; grmovje jo je prerastlo, mah prekril, toda ohranila je Georgesovo tahitsko ime; še vedno jo imenujejo »Ruerijeva kočica...«

Mnogi domačini se s spoštovanjem spominjajo Ruerija, zlasti kraljica, ki

me ljubi in sprejema zaradi spomina nanj.

Ti si, draga sestra, poznala vse Georgesove skrivnosti; ti si gotovo vedela, da je neka Tahitka, ki jo je ljubil, živela štiri leta z njim, vsa štiri leta, ki jih je preživel v izgnanstvu.

Jaz sem bil takrat še otrok, a pogodil sem sam tudi ono, česar mi nihče ni povedal; še več, vedel sem, da mu je pisala, videl sem, kako so ležala na njegovi pisalni mizi neka pisma, pisana v neznatem jeziku, katerega danes razumem in nekoliko tudi že govorim.

Ime ji je bilo Taimaha. — Stanuje nedaleč od tod, na nekem bližnjem otoku; zelo zelo rad bi jo videl. Često sem si želel izvedeti kaj o njej, a vselej, ko bi mi bilo treba povprašati, si premislim. Neko čudno občutje mi brani brskati po pepelu davnega pogorišča usode svojega brata, ki ga je smrt pokrila s svojim temnim pajčolanom...

XXIII.

Socialna ekonomija in filozofija.

Značaj Tahičanov je v marsičem podoben značaju malih otrok. Samovoljni so, trmasti in nenadoma, da sami ne vejo zakaj, se namrdnejo; toda pošteno so do skrajnosti in gostoljubni, kakor morejo biti samo čisti, nepokvarjeni ljudje.

Čut za opazovanje je v njih silno razvit; občutljivi so za vse kar je v prirodi veselega in žalostnega, in njihova domišljija je silno bujna.

Gozdna samota in mrak jih plašita, ker verujejo, da se skrivajo v gozdu in mraku neznani strahovi in duhovi.

(Nadaljevanje sledi.)

Flaneli in barhenti
čedni vzorci

Izposojamo gramofone in plošče po Din 1.— »Slager«, Slovenska 18. 2501

Prva mariborska zasebna kuhinja, Slovenska ulica št. 28, pod spretnim vodstvom, sprejme še abonente. Za obilen obisk se priporoča lastnica. 3021

Dvo do trisobno solčno stanovanje s plinom v sredini mesta išče zelo mirna stranka. E. Bernot, Aleksandrova c. 32 II. 3052

Prvovrstno vino od 5 litrov naprej po Din 4 in 6, stari in novi mošt. Vila Halbärth, Trubarjeva in Kalvarska. 3100

Separirano sobo z uporabo kopalnice v mirni hiši, eventualno s hrano oddam. Radvanjska cesta 7. 3127

Kletke za kanarčke na prodaj. Radvanjska cesta 7. 3128

Lahki tovorni avto z dobro ohranjeno pneumatiko na prodaj za Din 6000. Naslov v upravi. 3123

Stanovanje (podstrešno) oddam oženjeni hišnici brez otrok proti postrežbi. Mlinska ulica 8. 3131

Dve sobi in kuhinjo, opremljeno, oddam. Frankopanova ulica 10. 3136

Učitelj daje instrukcije v vseh predmetih po Din 10 do 15, pride tudi na dom. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Uspeh«. 3137

Oddam sobo in kuhinjo. Komenskega trg 1, pri parku. 3138

Mala parcela v magdalenskem predmestju na prodaj. Vprašati Cvetlična ulica 9. 3141

Prodaj poceni 7 hišnih vrat. Pobreška cesta št. 21, blizu Magdalene. 3142

Oddam takoj v najem lokal, pripraven za vsako trgovino ali obrt s stanovanjem, sobo in kuhinjo. Pobreška cesta 13. 3154

Prazno sobo v bližini glavnega kolodvora iščem takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 3156

BLAGO za obleke in plašče
v zadnjih vezavah

Lovski dom nad Tremi ribniki toči novi sladki vinski mošt liter po Din 5, sladki sadjevec Din 2. Se priporoča K. Dobljekar. 3158

Opremljeno lepo sobo, eventualno tudi s celo oskrbo, oddam. Sernčeva ulica 5, Tomšičev drevored. 3162

Malo rabljena spalna soba iz trdega lesa zelo poceni na prodaj. Vodnikov trg 3, Jug, mizarstvo. 3160

Opremljeno sobo, čedno in zračno, nasproti sodnije, takoj oddam. Sodna ulica 14/II, vrata 8. 3118

Strojni-ažur, entlanje, predtiskanje, nabiranje zank pri nogavicah hitro in ceneno! Rupnik, Slovenska ulica 20. 3119

Oddam v villi v Prešernovi ulici 37 lepo trisobno stanovanje, kabinet, kopalnica itd. v prvem nadstropju, mirni mali stranki. Naslov in informacije v upravi lista. 3121

Dijaki! Dijakinje! Striči samo Din 3.—, bubi striči Din 4.— samo pri gledališki frizerki Marici Požar, Vetrinjska ulica 11. 3122

Oves kg Din 1-50

Ječmen kg „ 1-50

3145 pri Dragotinu Kopču, Aleksandrova c. 77

Dne 9. do 10. septembra sem izgubil na poli iz Sv. Martina pri Vurbergu rjavo usnjato listnico z važnimi dokumenti, glasečimi na ime Ivan Zupančič ter ca. Din 500. Najditelja prosim, da jo izroči žandarmeriji, policiji ali pa pošlje na naslov: Gabrijel Zupančič, Maribor, Cankarjeva ul. 32/I. Kot nagrado naj obdrži vsebujoči denar. 3157

Oddam sobo z vso oskrbo po jako nizki ceni. Kolodvorska ulica 3/II (na hodniku). 3155

Poltovorni avto v dobrem stanu prodam ali zamenjam za motorno kolo, stabilni motor ali šivalni stroj. Naslov v upravi »Večernika«. 3126

Pribor za krojače
in šivilje, blago za
podlogo — čipke

Krojaškega vajenca sprejemem. Gosposka ulica 32, Cverlin. 2953

Najcenejši brivec »Koštomač«, M'inska ulica 8. Britje Din 2, striženje Din 4. 3107

Učenca za torbarsko stroko takoj sprejemem. Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 3117

Oddam stanovanje in hrano. Marijina ulica 10, pritličje, desno. 3129

Stavbeno parcelo blizu mestnega parka prodam. Vprašati Gregorčičeva ul. 22, desno. 3135

Gospodično sprejemem kot sestanovalko in na juterk. Rutnik, Aleksandrova cesta 61. 3130

Opremljeno ali prazno sobo, v bližini kolodvora oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 3125

Oglašujte!

Šest oseb sprejemem na prvovrstno domačo hrano s 1. oktobrom t. l. v Tattenbachovi ulici 1/I. 3151

»Tempo« čevlji na obroke. Slovenska 18. 2500

Lokale in eno garažo takoj oddam v najem. Naslov v upravi »Večernika«. 2827

Stanovanje, trgovski lokal in prostore za skladišče oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 2928

Breskve na prodaj! Vprašati Meljski hrib 70/I.

Jos. Tichy I Dr. Konces. elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 2756, proizvaja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega b laga po konkurenčni ceni. 1603

SAMO DOBRA KVALITETA
Tekstilana
Büdefeldt.
Gosposka ulica 14

Mebilirano sobico z elektriko in prostim vhodom oddam. Melje, Trdinova ulica 2. 3150

Sodi, 2 leti stari, prvovrstni, 4 komade po 700 litrov, poceni na prodaj. Betnavska 23, Maribor. 3146

Solopetje poučuje Skvarča, Maistrova ulica 19. 3153

Lepo opremljeno sobo oddam. Vrazova ulica 6, pritličje. 3148

Poučujem nemščino in knjigovodstvo. Dobra, vsakomur umljiva razlaga. Hiter, siguran uspeh. Naslov v upr. 3152

Kupim hišo v Mariboru ali v bližini do 60.000 Din, polovico plačam v gotovini. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ugodno«. 3149

POSOLJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

Ustanovljena 1882.
Stanje hranilnih vlog 85 millionov Din
Rezervni zakladi nad 7½ millionov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje.
Rentni davek plačuje iz svojega.

**Potrudili smo se, da Vam nudimo
letos še večjo izbiro v gotovih**

Prosimo oglejte si našo zalogo!

DAMSKIH PLAŠČ H

OD NAJCENEJŠE DO NAJBOLJŠE VRSTE, V NAJNOVEJŠIH VZORCIH IN FAZONAH. SE PRIPOROČA TVRDKA

J. PREAC, MARIBOR, GLAVNI TRG 13

Pšenični otrobi drobni kg Din 0.70
Rženi otrobi kg „ 0.70

3144

pri

Dragotinu Kopicu, Aleksandrova c. 77

Priložnost ugodnega nakupa!

Pri Okrožnem sodišču v Mariboru soba št. 27
bo dne 26. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne
iz konkurzne mase GULDA dražba in prodaja
**1 vile v Mariboru, Trdinova
ulica št. 5 in skladiščni pro-
stori, Maribor, Meljska c. 26**

8062

Naznanilo otvoritve

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem odprla

**moderno strojno pletarno
v Slovenski ulici šte. 26**

kjer bom izdelovala vsa v to stroko spadajoča dela,
kakor puloverje, telovnike, nogavice, čepice, pletene
obleke i. t. d. po najnižjih cenah. — Se pripotoča

Hilda Račič

Kupujem

slive za žganjekuho

po najvišji dnevni ceni

Adalbert Gusel, Maribor
Aleksandrova cesta 39

UGODNO KUPITE

raznovrstne ostanke
po Din 6.-, 7.-, 8.-
meter

♦
za birmance,
ženine in neveste

♦
dobro in poceni v

**TRPIN-OVEM
BAZARJU**

Maribor,
Vetrinjska ulica 15

Opravična številka E IX 1807/32
8

Dražbeni oklic

Dne 17. oktobra 1932 dopoldne ob 10. uri bo pri
podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga k. o. Grajska vrata vl. št. 63
k. o. Grajska vrata vl. št. 64

Cenilna vrednost: vl. št. 63: Din 310.372.75
vl. št. 64: Din 253.790.35

Vrednost pritikline: Din 111.200

Vrednost strojev Podravske industr. sadnih izdelkov
v Trubarjevi ulici šte. 9 Din 111.200

Najmanjši ponudek: vl. št. 63: Din 155.186.37
vl. št. 64: Din 126.895.17

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit
na uradni deski sodišča v Mariboru,

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.
dne 24. 8. 1932

Ržena enotna moka kg Din 2.25
Ječmena enotna moka kg „ 2.25

3134

na drobno pri

Dragotinu Kopicu, Aleksandrova c. 77

Borova drva

iz gozda Ebensfeld, postaja Sv. Lovrenc na
Dravskem polju, takoj na prodaj, po najnižji
ceni. Vprašati je v upravi graščine Zg. Ptuj

Urar in draguljar I. Schmidinger

se je preselil iz Aleksandrove ceste št. 26 na

Grajski trg 4
(v gradu)

Kupujte svoje po-
trebščine pri naših
inzerentih!

USODA LJUDI!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti Vam brezplačno Vaš ho-
roskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati
nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo odda-
ljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonikimi imeni
gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén Vam pove po resnici vso Vašo usodo,
napove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih,
sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil Vaše občudovanje, presenečeni boste in uspel
boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevoljni — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to
gotovost? Prof. Helén Vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar Vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelji!

Že ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tu-
kajšnji zavod in moj tajnik g. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje ho-
roskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje.
Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor pri-
haja prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošelj.

Mislim, da se Vam vsem najboljše oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar
je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim
vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnose zvezd do človeške
usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj
naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši usodi več, nego bi sma-
trali za mogoče. Vse Vam napravim brezplačno, kot nagrado za mojo visoko starost in
v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj za-
vod tako-le:

Astrološki laboratorij K. Havelka

Praga-Vinograde, Sleszká 116-M. Poštni predal 28. Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno
delo potrebujem miru in zbranih misli (Prof. Helén je star 86 let.)

Zahvaljujem Vam za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da
Vam napovem lepšo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj
prof. Helén, astrolog.

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok — marveč učenjak, ki je vse svoje življenje
posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pota k
sreči in zadovoljstvu ter nas svarj pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravljajo
usoda.

39-1

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči
račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim
svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik
STANKO DETELA v Mariboru